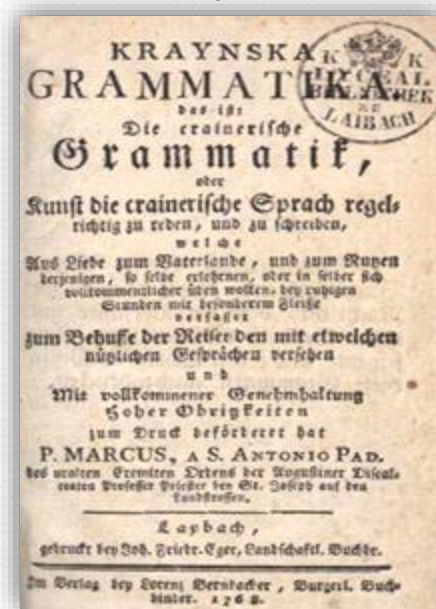

RAZSVETLJENSTVO

1. ČAS

- od druge polovice 18. stoletja do začetka 19. stoletja (1768–1819)
 - 1768 Pohlinova slovnica (Kranjska gramatika)
 - 1819 Vodnikova, Zoisova smrt

2. ZNAČILNOSTI

- razsvetljevanje, prosvetljevanje, izobraževanje ljudi
- poudarjanje razuma
- nastajajo poučne pesmi, basni, uganke
- francoska revolucija 1789 (svoboda, enakost, bratstvo – nad temi idejami so se navduševali tudi razsvetljenci)

- v avstrijskih deželah (kamor so spadali tudi Slovenci) vladata Marija Terezija in Jožef II. – uvedla sta obvezno šolanje

3. PREDSTAVNIKI

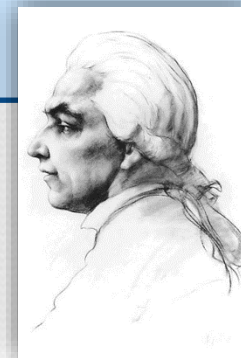
oče MARKO POHLIN – slovnica Kranjska gramatika (1768), urednik almanaha (pesniškega zbornika) Pisanice

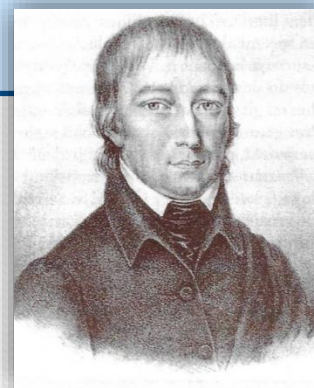
ŽIGA ZOIS – mecen, finančni podpornik (Zoisov krožek)

ANTON TOMAŽ LINHART – Županova Micka (1789) –
prva komedija, Ta veseli dan ali Matiček se ženi –
komedija, prvi znanstveni zgodovinar

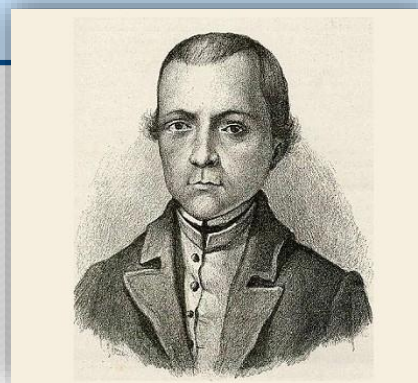
VALENTIN VODNIK – prva pesniška zbirka Pesmi za
pokušino (1806)

JERNEJ KOPITAR – prva znanstvena slovnica

JURIJ JAPELJ, BLAŽ KUMERDEJ – nov prevod Svetega pisma

4. POMEN

- prva komedija – A. T. Linhart: Županova Micka
- prva posvetna pesniška zbirka – V. Vodnik: Pesmi za pokušino
- prvi časnik v slovenskem jeziku – Lublanske novice
- posvetna (necerkvena) vsebina

